

no'n tinga; mes d'això à la llibertat actual hi ha una grandíssima diferència. Los Estats Units, que, just és reconeixó, alcansan un grau de cultura molt superior al nostre, no s'han deixat portar de sentimentalismes en les que foren colonias nostras y ab ènergiques midas sanitàries, destruït los focos d'infecció y exigint de tots los ciutadans lo cumpliment dels preceptes d'higiene pública, han conseguit desterrar lo vomit de la illa de Cuba. Aqueix resultat sà que tingan qu'apuntar-se à la desidia y à l'abandon dels nostres governants, las nombrosas víctimes que tal enfermetat causà durant la llarga dominació espanyola.

A Franssa, fins en les portes del carrer de les casas ahont hi ha malalts de tifus, s'avisa per medi d'uns impresos à fi de qu'el públic se retragui de pujarhi inconscientment.

Aquí ho fem al revés. La més gran llibertat hi ha per tot, y conseqüències d'aquesta llibertat mal entesa són la reproducció dels cassos y la propagació del mal.

Se requereix donchs que l'Ajuntament estudihi sèriament aquesta qüestió y que esmerts en higiene alguna cosa més de lo qu'avui, monti's serveys sanitaris en armonia ab les modernes teories científicas, puig tot quant en aquest sentit se fassí es poch.

De cap manera deu escatimarse rès que puga contribuir à mellorar la salut pública, y sols en pobles atrassats y inutils se miran ab indiferència aquestes coses.

Mos amors

—Mare meva! Sempre estàs ab la nena; si's morís no sé què faríss... .

—Dona, l'amor per tothom basta. No perquè m'estimi à la nena y ho demostri de mil maneres deixo d'estimar als demás; t'estimo à tu, al pare, à la mare, à la nena, à tots.

—Y qu'èstims més?

—Dona, quèt diré?.... à tots.

—Bueno, però si's cremés casa y no poguesses salvar més que à un jà qui salvàrias?

—En aquest cas desgraciat, si tingués prou serenitat y reflexionant obrés à impuls del meu cap, salvària al pare; si'm deixés portar pels afectes del cor, que casí son semprels que de una manera impetuosa mouhen la nostra voluntat, salvària à la mare; si no't pogués traure à tu de les flamas, morirà creat, y si la nena morís me tornaria boig.

—Y no estims à ningú més?

—Si, primer à Déu, y després de Déu, però més que als pares, més que à la muller, més que als fills, més que à mi mateix: à Catalunya.

—Perquè?

—Perquè Catalunya es ma Patria; percer de fortuna.

—En aquesta descança los cossos de mos antepassats que convertits en pols forman ja la terra que trepitjèm; perquè sos aires purs foren los primers que m'daren vida y à las tendras canturias de las balades d'eixa terra benehida quànitas vegadas me adormí ma santa mare!... perquè sa història és l'història de mos majors y sos héroes los que m'mostran lo camí de la Virtut, de l'Honor, del Deber y del Treball; perquè son si serà, quan tothom m'abandoni, l'únic que s'obrirà per acollir amorosament las despallus del meu cos quan jo morirà; per tot això Catalunya és nostra Pàtria.

—Y per Catalunya m' deixariás abandonada?

—Si, per la Pàtria deixaria los més preuats amors y tot sacrifici me apar poch per traurela de la atonia en que descansa, per ferla gran y felis com se mereix per sa història y per sos fills.

—Que també ets catalanista?

—Fins à morir. ¿Com puch no ser catalanista si soch català?

—Es que hi ha molts catalans que no són catalanistes.

—No ho cregas, encara qu'ells mateixos hi digan. En aqueix assumpte passa lo mateix que passa en religió; són molts los que no s'atreveixen à confessar que són catòlics y fins alguns diuhens que no són, no obstant, se casan per l'Església, batejan à sos fills, van à missa y reben los sagraments. Diga que ls catalans los obliguin à demostrar que són catalanistes; hasta als més frets los hi bullirà la sanch, los contariàs à mires.

—Donchs aixòs debèu ser molts.

—Més de dos milions, tants com catalans. Que hi ha algú qu'és mal patriota? També hi ha hagut fils qu'han assassinat à son pare.

La doctrina qu'informa nostre credo, no és la doctrina de cap home, sinó las idees escritas en lo cor de tothom que sols faltava recullirlas y estamparlas en lo paper.

Si poguessem preguntar al vellet del poble més apartat, què vol per Catalunya, nos diríam: fòra llevas, que siguèm governats y jutjats per nosaltres mateixos, ab nostres lleys, nostres drets y nostra llengua.

Aqueixa tafya de polítichs sens consciència que ns governan desdelluny sens coneixens nostres necessitats, costums y caràcter, què fan de bòr res, exasperar-nos. Los uns diuhens que són diputats sagastins, los altres silvestres, los altres defensas d'algún altre diable; yls diputats dels estaments, fahont són? fahont són los defensors dels pagesos, fahont són los fusters, dels navegants?

En temps del Concill de Cent formava part de son si: boters, sabaters, hor-tolans, llauiners, sastres, matalacers, teixidors, tintorers, fusters, carnícars, notaris, advocats, metges, Doctors en Dret.

Catalunya, jamay ha considerat cosa baixa cap ofici; al revés, tan prehunduda joya ha estat sempre'l treball als ulls dels catalans, qu'el Concill de Cent, no atmetia en son si à cap noble si abans no renunciava sos títols y dignitat.

Avant, catalàns à treballar tothom pera conseguir los nostres ideals.

No volen que defensèm la llibertat de Catalunya..... La voleu esclava?

JOAQUÍN PANADÉS.

Comentaris

Una kábila

No hi ha rès més aburrit que tindrà d'omplir unas quantas quartillas, y no sapiguer quins assumptos tractar, no precisament per que no passin cosas dignas d'esser comentadas, sind' per les pocas ganas que un hom té d'escriure, sempre tocant la mateixa tecla ó com si diguissent fent remarcar lo que ja tothom sab, sobre la desgavellada política espanyola.

Si visqués en Dumas de segur se re-fermaria en la seva opinió de que l'Africa comensa en los Pirineus, al llegar en la premsa noticiera lo ocorregut entre Béjar y Candelario á propòsit d'unes questions sobre aiguas. Quatre ó cinch mil *bejaranos* s'armaren de cap à pèus y's dirigiren à trobar als de Candelario pera arreglar à trets lo mellor dret sobre l'ús de les aiguas motiu de la discordia. Los de Candelario qu'eran los menys, s'atrinxeraren en lo seu poble dispositats a resistir als *bejaranos*; aquells *com anaven sols*, consideraren que lo més prudent era no exposarse y fent *media vuelta* tocaren pipa cap à caseta. No obstant, perque no's diugués que havíen anat à la guerra sense fer desgracias, s'entretingueren à cremar cases de camp y tots los pallers que trobaren pel camí.

No dirán que això no més passa à Espanya, puig al Riff també hi són aficionadas las kábilas à escopetearse unas ab altres per motius tant ó més fútils que los nostres. Però cal tindrà paciència perque la regeneració d'un modo à altre ha de comensar y lo de Béjar és una bona senyal; demosta quan menys que allí hi ha sanch espanyola, disposada sempre à correr la pòlvora, ja sigui en guerres civils ó bé en guerres *incivils* per la multa llenya qu'ns han costat.

De tots mòdols los de Béjar mereixen un bon aplauso, perque's vèu que són gent d'espanta. Allí no necessitan batalloons infantils, pera arrelar l'esperit *guerrero*, ara que'l tal esperit està una mica esbravat, arrèu menos à Béjar. Esperém que hi hagi bis.

Al grà

Ja fà temps que ls agricultors en vista de la poca sortida que té'l ví, se proposan demanar al gobern que suprimeixi ls drets de consums. Ab motiu d'això y

Compte de Rius

comprenden en Sagasta que seran molts los diputats que's veuràn obligats a apoyar la demanda dels agricultors, ja ha fet declaracions encaminadas a demosturar qu'ell n'és molt partidari d'això, però que no hi ha que pensarhi perque'ls 160 milions—go peral gobern y 70 pels Ajuntaments—que's recaudaren per consums no's compensarien ab cap altre nou impost. No deixa de tindrè rahó en Sagasta; no haventhi res que no pagui, s'com redimonis se trobarà un impost nou que dongui 160 milions?

En Pi y Margall, indica que's podria suprimir l'impost de consums creant uns timbres que's deurian posar en tota classe de vendas. En un país ahont hi hagués més respecte à la ley potser si que donaria resultat, però aquí no cal pensarhi, à no ser que'l gobern posés un inspector en cada botiga.

Un medi hi ha que's recomana per la seva senzillesa y que no és nou. Navarra y las provincias bascas pagan à l'Estat una cuota anyal que comprén tota classe d'impostos, y pera la recaudació, ells s'arreglan com poden ó com volen. Per timbre y consums pagan tant poch que quasi no pagan res. Donchs bé; que's dongui l'autonomia à las regions y que cada una pagui un tant alsats segons la seva riquesa. Ja veurán allavors com a Catalunya suprimim l'impost de consums y'n repartim les contribucions d'un modo equitatiu, molt different de lo que succeixen avuy, qu'uns pagan molt y altres no pagan res. D'aquest mal plora la criatura y sinó que ho digui Tarragona; aquí no s'escapa ningú sense pagar y lo qu'encara és més dolorós, que molts pagan més de lo que deurian pagar per deficiencias de la reglamentació. L'exemple que ls hi vaig à posar respecte als consums, poden ferlo extensiu à tots los démons impostos.

Tarragona paga cada mes à l'Estat uns *cinch mil duros*, sense comptar la part del Municipi. ¿Sabent que pagan altres ciutats de tant ó més veïnat que la nostra? Donchs de tres à quatre ó tot lo més cinch mil pessetas mensuals, quan s'en recordan, que mesos hi ha que passan per alt. Lo que passa en consums passa en tot y aquí carreguem la *borrica* de mala manera.

Contra lo que creuhen quatre beneys, à las capitals de província los hi convé molt més que à altres pobles l'autonomia de las regions, puig ab l'autonomia, ciutats, pobles y llogarets, tots pagarian lo que prudencialment los hi tocaria, y estant las càrregas ben repartidas ningú hi tindrà res que dir y tothom pagaria més à gust que no's fà ar.

Al parlar d'aquesta manera no és que volgèm tirar l'ayga al nostre moli. Tenim l'exemple de las provincias del Nort. Siguem donchs pràctichs y treballem tots pera conseguir l'autonomia; tot lo que no sigui això, serà *andar-se*.

por las ramas, com diuhens los castellans, y perder lo temps totantament.

Republicans "científichs"

A n'aquell joren ex-ministre que va anar à las Antilles a estudiar lo problema cubà, y que ab tant com va *estudiar*, tornà més mut qu'un mut de naixensa, ara li ha agafat una frisana pera descapellar la llengua, que sembla talment que treballi à preu fet.

Per allà à la cuna de D. Pelayo, en Canalejas nos ha fet sapiguer qu'ell es molt democrata, fins à l'estrem que de cor y científicamente es republicà, però com espera que'n lo nou regnat se democratizarà encara més la monarquia, està en tot y per tot al costat d'en Sagasta.

Científicamente republicà! Veritat que la frase es bonica! Clar que ho és, però no arribarà à ésser tan popular com la honesta distància d'en Martos, *apenas me llamo Pedro d'en Castellar, y un pie en la Monarquia y otro en la República* d'en Romero, lo que no l'ha empatax pas pera arreglar un *coupage* de concentració monàrquica ab López Domínguez, també republicà de la classe de *científichs* y Duch de Tetuán.

No és pas Canalejas sol lo que científicamente accepta la República com de la mateixa manera acceptaria à D. Carlos, si aquest arribés a ferse amo de la caua, sinó tots los polítichs grossos y petits. En qüestió de régims, científicamente los acceptan tots perque pera cobrar nòmina tots serveixen; però amagüeu la nòmina tots canys sota terru y veureu com als homes científichs de la política, no'ls hi queda ni ciencia ni rès.

Mentrestant, científicamente ó no, tota aquesta gent se'n está rifant de mala manera, y con cuestas, puig tot pensan més que'n pujar y *reforzar* los impostos.

Una reforma "cursi"

Allò de la *reorganización de los servicios* que's mal-pensats creyan qu'era un entreteniment d'istiu y que no donaria cap resultat, s'han equivocat de mitj à mitj; no tan sols s'ha fet molta feyna, sinó profitosa, com ja's comensa à veure per los petits detalls que coneix lo públich.

Veritat es que la *reorganización*, porrà aparellats nous sacrificis à la butxaca dels contribuents, y es natural que això siga perque ja se sab que sense diners no's pot fer res ben fet y que qui juga de miseria perd de necessitat. A Madrid ho saben per una constant experiència y d'aquí que totas las reformas se re-duieixin à un augment considerable del presupost, perque això sí, o fan las coses ben fetas ó no las fan. D'aquí que l'Espanya vagi al devant de las nacions civilizadas.

Que gastin sense mirar prim, sempre hi estarèm conformes, perque això com aixòs no ho han de pagar ells; però que

nos vinguén ab economies, ja són figas d'un altre paner. Y quinas economies! Figúrinse que à Madrid los empleats de l'Estat van à l'oficina per la tarde gayre bé à l' hora d'encender los fanals.

Donchs bé, pera economisar *quinze mil* duros de llum elèctrica, que's pèrd per los ministeris, la ponència encarregada de regenerar l'Espanya ha acordat que les horas d'oficina s'igan de nou del matí à les dues de la tarda.

A vostots los hi semblarà que la reforma no té cap importància, y menys los diners que s'estalvia; però als pobres empleyats de Madrid, la noticia hi deu haver produït més horror, que si's hi haguessent dit que s'havia declarat la pesta bubònica entre ls desenfeynats de la *Puerta del Sol*. Y la veritat es que no'hi ha pera menys: ningú de cara y ulls deixa's llensos abans de las dugas de la tarda, hora en que comensa la *yida* à Madrid, fins à las cinc ó las sis de la matinada. Com allí tothom viu del presupost, no portan pressa à matinejar, perque no'hi ha cap feyna que s'esperi tan de la tarda.

A vostots los hi sembla que la reforma no té cap importància, y menys los diners que s'estalvia; però als pobres empleyats de Madrid, la noticia hi deu haver produït més horror, que si's hi haguessent dit que s'havia declarat la pesta bubònica entre ls desenfeynats de la *Puerta del Sol*. Y la veritat es que no'hi ha pera menys: ningú de cara y ulls deixa's llensos abans de las dugas de la tarda, hora en que comensa la *yida* à Madrid, fins à las cinc ó las sis de la matinada. Com allí tothom viu del presupost, no portan pressa à matinejar, perque no'hi ha cap feyna que s'esperi tan de la tarda.

La reforma no's portarà à cap, perque donadas las costums madrilenys, resulta cursi y ademés perque un home podrà deixarse de fumar, d'anar al café, y fins de mejar, però llevarse aviat, relativament, tenint la costüm de ferro tart, això may.

La reforma no's portarà à cap, perque donadas las costums madrilenys, resulta cursi y ademés perque un home podrà deixarse de fumar, d'anar al café, y fins de mejar, però llevarse aviat, relativamente, tenint la costüm de ferro tart, això may.

La reforma no's portarà à cap, perque donadas las costums madrilenys, resulta cursi y ademés perque un home podrà deixarse de fumar, d'anar al café, y fins de mejar, però llevarse aviat, relativamente, tenint la costüm de ferro tart, això may.

La reforma no's portarà à cap, perque donadas las costums madrilenys, resulta cursi y ademés perque un home podrà deixarse de fumar, d'anar al café, y fins de mejar, però llevarse aviat, relativamente, tenint la costüm de ferro tart, això may.

La reforma no's portarà à cap, perque donadas las costums madrilenys, resulta cursi y ademés perque un home podrà deixarse de fumar, d'anar al café, y fins de mejar, però llevarse aviat, relativamente, tenint la costüm de ferro tart, això may.

La reforma no's portarà à cap, perque donadas las costums madrilenys, resulta cursi y ademés perque un home podrà deixarse de fumar, d'anar al café, y fins de mejar, però llevarse aviat, relativamente, tenint la costüm de ferro tart, això may.

La reforma no's portarà à cap, perque donadas las costums madrilenys, resulta cursi y ademés perque un home podrà deixarse de fumar, d'anar al café, y fins de mejar, però llevarse aviat, relativamente, tenint la costüm de ferro tart, això may.

La reforma no's portarà à cap, perque donadas las costums madrilenys, resulta cursi y ademés perque un home podrà deixarse de fumar, d'anar al café, y fins de mejar, però llevarse aviat, relativamente, tenint la costüm de ferro tart, això may.

La reforma no's portarà à cap, perque donadas las cost

Catalanista de Sant Feliu de Llobregat. — De gran festa pot calificar-se la celebrada diumenge passat per lo «Centre Catalanista Gracienc», ja perque resultà altament brillant, ja per lo profusa pera nostra causa.

Parlaren En Joseph M. Roca, president de la secció de propaganda de l'«Unió Catalanista»; Orta, qui ho feu en nom dels trenta presos; Casals, de la Agrupació Catalanista de Badalona, y Folguera y Durán, que resumi valguntli son parlament un interminable aplau. La part musical y literaria no desmerqué de la primera gens, donchs un esclat d'entusiasme patriòtic.

La festa acabà ab nostre himne «Los Segadors» que tothom escóta descubert y à peu dret.

Complimentant un acort, la Junta Permanent de l'«Unió Catalanista», ha trasmès oficialment á la familia de don Pau Sans y Guitart, l'expresió de son condòl per la mort de tan honrat patriòtic, president qu'havia sigut de l'entitat capdol del Catalanisme militant.

Dijous passat tingué lloch al Colegi de Sant Jordi de Barcelona, la inauguració de les classes gratuïtas de Gramàtica y Geografia de Catalunya, las qual van a càrrec de la «Agrupació Protectora de la Ensenyansa Catalana». Pera poguer assistir á ditas classes és precís esser presentat per un soci.

PUBLICACIONS REBUDAS

Joventut. número 86.—Any segon. Text tan escullit com de costum.

Catalunya Artística, núm. 69.—Gayre té tot lo número, vā dedicat á Rius y Taulet, qui retrato porta en sa primera plana y també publica un gravat del monument recentment inau-

gurat.

Pluma y Lápiz, núm. 49.—En sa

primera plana publica un bonich retrato de l'actriu Carme Cobeña, en la co-

media «La loca de la casa».

Sants de la setmana

Diumenge, dia 6.—La Mare de Déu del Roser y Srs Roma b., Bruno fdr., Magre b. y Emili mr.—Dilluns, 7.—La Mare de Déu de la Victòria y Srs. March p., August y Justina mrs.—Dimarts, 8.—Srs. Simó i Just, Demetri procònsul, Brígida vda. y Reparade vg. y mr.—Dimecres, 9.—Srs. Dionisi Areopagita cfr. Deudal ab., Abraham patricia, Eusebi diàc., y Pelagia pvrnt.

Dijous, 10.—Srs. Florenci b., Francesc de Bonj. y Lluís Beltran d.—Divendres, 11.—Srs. Germà y Nicasis bs., Placit, Genís y Andronich mrs., Placida vg. y Zenaida.—Dissabte, 12.—La Mare de Déu del Pilar y Srs. Feliu y Ciprià bs. y Serafí c.

Quaranta horas: segueixen á la Parroquia de la SS. Trinitat y comensaran dimarts á l'església d'Oblatas del SS. Redemptor.

NOVAT

Ja fa temps que distingidas persones d'aquesta ciutat, nos encoratjan á que siguim nosaltres los que prenguem la iniciativa d'una reunió de tots los elements independents de Tarragona per tractar de la conveniència de defensar los interessos de nostra estimada ciutat, portant al Municipi genuins representants de tots los estaments, que deixant de banda tota idea política, no's preocupa més que de fer una bona administració y de protegir tot lo que signifiqui avens y prosperitat pera Tarragona.

Ab franquesa ho direm; no'n decidim á portar á vías de fet tan enlayrada y patriòtica idea, per l'indiferentisme ab que sempre's veuen aquí tots quants projectes tendeixin á mellorar la precària situació que atravessem, deguda més que tot á les lluitas políticas y rivalitats personals, que tant trist paper nos fan representar; però l'exemple d'altres moltes ciutats catalanes, ahont cansats del joc del caciquisme y anisiosos d'encarrilar la desencarrilada administració communal, treballan ja de ferm pera que'l's veritables interessos del poble estiguin degudament representats y defensats, nos ha animat á probar si Tarragona és morta del tot ó no ho és; si's més, per indiferència y per desidia, volen que tot segueixi com fins avuy, ó bé donant probas d'estimar los seus interessos y los interessos de tots, estan dispostas á que acabi l'actual estat de cosas.

Per això havem cridat á una reunió preliminar, avuy á les 5 de la tarda, en lo local de nostra Redacció, á significades persones de diferents classes socials, pera que's resolguí si convé penar una part activa en las properes eleccions municipals ó bé si s'accorda apoyar als candidats que ofereixin garantias de bona administració y combatià a tots los que no representen altres interessos que els seus.

Això que tem no té cap mira interestatal, puig repetides vegadas tenim manifestat que cap catalanista hi anirà per questa vegada á l'Ajuntament; solzament nos guia l'amor á Tarragona, la nostra ciutat estimada, que voldriam veure gran y pròspera.

Nostres estimats amics los coneguts professors de gimnasia D. Tomás Martífill han introduït notables millors en aquesta ciutat, han sigut nomenats D. Ferrán Vendrell y D. Lluís Sardà respectivament.

Ha sigut declarat cesant l'inspector de vigilància d'aquesta província D. Joseph

En l'anunci que vā en la secció corresponsal, trobaran nostres legidors los detalls complets de las innovacions, y segurs estém de que com nosaltres se felicitarán de las facilitats que's Srs. Martí donan á sos clients pera la práctica de exercicis tan útils com són los gimnàstics.

Lo temps segueix rúfol y ab tendència á pluja. La temperatura ha sofert un notable descens donant lloch á gran nombre de refredats.

Los agricultors ab tot estan satisfets, puig las plujas han vingut quan ja no podian perjudicar la recullida de las culturas y en cambi han deixat la terra perfectament assahonada pera la sembra.

Los temporals d'últims de la setmana passada produïren desperfectes importants en la línia del carril de Valencia, algú d'ells de difícil reparació, lo que fá qu'el servei de passatgers y correo se fassí ab trasbord y qu'estiga paralitzat tot lo tràfic de mercancies, ocasionant aquesta situació grans perjudicis al comerci.

Sembra que fins dimecres ó dijous no quedará llest lo pont provisional que s'està construint y allavors podrá donar-se curs al gran arreplech de mercancies estacionadas á una y otra banda.

Han visitat nostra Redacció la nova «Revista Lulfiana», publicació mensual que ha comensat á publicarse á Barcelona, redactada per senyors sacerdots; «El Tabaco», periòdic quinzenal, orgue de la Societat defensora del cultiu del tabach á Espanya, y «Renaiximent», bulletí literari publicat a Hostalfranchs ab motiu de la festa major.

Ab las dues primeras publicacions queda ab gust establert lo cambi.

Sembra que comensaran aviat las obras del pas que dessota del carril del Nort hi ha projectat en la continuació del carrer de Jaume I.

Ahir contragué matrimoni en la Santa Iglesia Catedral, nostre estimat amic D. Lluís Sardà y Espoy ab la bella senyoret D. Francisca Bonet. Benehi l'urió lo Reverent D. Facundo Bonet, germà de la novia, assistinthi una nombrosa y escollida concurrencia.

Los nuvis, quina felicitat desitjèm siga molt duradera, sortiren ahir pera Montserrat.

Anit comensaren en l'elegant «Café del Centro» los concerts á bandolina y piano per lo notable quarteto «Moretti», confirmant los artistas que'l forman la justa fama y ls èxits que per tots los punts en que s'han fet sentir han obtingut.

Se troba á Barcelona M. Charles Borde, director de la «Schola Cantorum de Saint Gervais», á qui va anar á rebre á l'estació la Junta de l'*«Orfeó Català»* y un bon nombre de choristas.

Ahir nit devia assistir á l'ensaig de dita institució coral.

Sembra que ha vingut pera conèixer l'*«Orfeó»* y mirar si pot organizar una tanda de concerts á París ab dita institució y la qu'ell dirigeix.

La pesca del bou fins ara ha sigut profosa pera ls susfers marinerts que á ella's dedican. Han tingut dies de bastant ventet agafant bona quantitat de peix que ha sigut venut á preus bastan favorables.

En lo certamen de l'Acadèmia Maria de Lleyda, ha obtingut un premi, per una composició que hi presentà, nostre estimat amic y company de causa lo celebrat mestre compositor D. Joseph Gols.

Lo felicitèm de tot cor.

Per sobra d'original quedan en cartera pera ésser publicats lo pròxim número, diferents articles que'n han sigut remesos per diferents col·laboradors.

Lo darrer número de »L'Illustració Llevantina», conté'l següent sumari.

GRAVATS: Els catalanistes detinguts durant la nit del 11 del passat Setembre, al peu de la estatua del concejal en cap Rafel de Casanova (foto. Arenys).—La manifestació catalanista del 15 de Setembre: A la Plaça de Catalunya; devant de la estatua d'en Casanova (foto. d'un catalanista).—Actualitats estrangeres: Els emperadors russos y Mr. Loubet en el camp de maniobras; el Tzar y'l general André revisant el campament; el Tzar examinant el nou canó francès de 75 milímetres.—En Francisco Maspons y Labrés.—Casa payral de la família Maspons, de Bigas.—Palma: Passeig del Born.—Retrato del Mestre Robert Goberna.—Llaudador valensià (foto).—Els primers frets, escultura de Miquel Blay.—Caricaturas estrangeres.

TEXT: Crònica de Catalunya, per Joseph Alemany y Borrás.—La fira de Prades (acabament), per Joseph Aladern (il·lustracions de Brunet).—La tallada de l'albereda (poesia), per Hermenegild Carrera y Miró.—En Francisco de S. Maspons y Labrés, per Francisco de A. Bartrina.—El president Mac-Kinley, per W. Coroleu.—Nostres gravats.—Sport, per J. Elias Juncosa.—Revista de tea-

Parés y Llorens, habentlo substituit en dit carrech D. Joseph Moya Pequeras, qui va pendre posició avans d'ahir.

Las plujas d'aquests dies han deixat poc menos qu'intransitable las escalas de la Pedrera, puig està completament plena de terra y pedras. Esperem que l'Alcalde disposara que s'hi fassí una bona neteja.

Se troba ja en aquesta ciutat lo personal de la gran companyia cómic-dramàtica, que baix la direcció del notable y aplaudit actor D. Frederich G. Pareño debutarà lo pròxim dissape dia 12 del actual en lo Teatre Principal.

Lo Ministre de Gracia y Justicia sembla que ha consignat en los presupuestos una respectable cantitat pera la compra de terrenos y edificació de dos presidis.

Aquesta seria la gran ocasió per interessar-se en qu'es suprimís lo nostre presidi, verdader perill moral y higiènic pera la població.

Aquesta setmana y com á senyal de dol per la mort de D. Pere A. Torres, suspengé la sessió ordinaria nostre Ajuntament.

No sabem donchs lo veritable alcans de la proposició que debia presentarse sobre mercats, proposició que'n estrena, puig si no estèm equivocats á l'Ajuntament hi ha fins una comisió especial de mercats y aquesta s'ha reunit un sens fi de vegadas ab motiu del projecte del «Centre Industrial» del mercat de bous, que tant poca protecció meresqué del municipi.

En fi, esperarem la vineta setmana y veurem á que debem atendre.

Lo diumenge vinent, dia 13 tindrà lloch al Centre Català l'inauguració de la temporada teatral, posantse en escena «Lo full de paper» y «Céf rogent».

Tenim entès que'l Centre Català's proposa enguany fer una entusiasta campanya, havent contractat ab aquest motiu á las coneigudas artistas Sra. Butil y Sra. Usera.

Avuy inaugura l'Atenèu las funcions de tarda, posantse en escena'l drama en tres actes «El estigma» y la pessa catalana «Cinch minuts fòra del mon».

A la nit tindrà lloch en l'esmentat Teatre l'estreno de la preciosa obra de P. M. Urgell, «Lluny dels ulls», apropi del cor» que tant èxit obtingué á Barcelona la temporada passada.

He tingut ocasió de presenciar los ensaigs de l'esmentada obra, y estèm segurs que la seva representació proporcionarà un veritable triomf á la Secció dramàtica de l'Atenèu.

Ab una industria nova contará dintre de poch Catalunya. Nos referim á la gran fàbrica de conductors elèctrics de totas classes que la importantissima casa Pirelli, de Milà, vā a montar á l'extrem d'aquesta ciutat, prop de la seguda vila Nova y Geltrú, a quin efecte ha adquirit 13.000 pams de terreno. Las obres projectades y que donaran ocupació á bon nombre d'obrers, començaran molt prompte.

La Junta Directiva de l'Atenèu, accedint á las moltes peticions que li han sigut dirigides, ha ampliat lo terme fixat pera la matrícula de las classes que sosté aquella important societat.

Lo nombre de matriculats ahir passava de tres cents, essent això la mellor prova de la confiança que á las famílies dels socis mereix l'educació que's dona al nostre primer centre de cultura.

A l'iniciar-se la qüestió de la zona neutral demandada per Barcelona, exposarem ab franquesa'l nostre criteri de que'l govern espanyol no arribaria mai á considerar aqnest benefici tan necessari pera l' desenvolupament de l'industria y del comerç.

Darrerament semblava que'l ministeries accedien a la petició de totas las entitats barceloninas, més per lo que's pot traslluir de las últimes notícies, lo govern troba tantes dificultats y inconvenients en la realisació del projecte, que pot assegurar-se no s'portarà á la pràctica.

Cosas d'Espanya!

Qui es que per edat que tingui no voldrà conservar lo primitiu color dels seus cabells? Pera conseguirho lo perruquer CASALS poseix un procediment indí, purament vegetal, que no taca en lo més mínim lo cutis, reproduïx lo cabell y priva sa cayuda.

TIP. DE FRANCESCH SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 27

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Aguilas, Málaga, Cadiz, Huelva, Vigo, Carril, Villagarcía, Corunya, Puebla, Marín, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Santander y Bilbao, sortirà'l dia 10 del corrent lo vapor **Duro** son capitá don Juan Frida, admetent càrrega y passatgers.

Lo despatxa sorsagents Srs. Fills de Bengala Lopez.

Ibarra y C. de Sevilla

Línia regular de grans vapors

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Sevilla, Cadiz, Huelva, Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Santander, Bilbao, Pasajes, San Sebastiá, Bayonne, Bordeaux, Nantes, Dun-Kerque, Havre y Paris.

Sortirà d'aquest port lo dia 10 del corrent lo vapor **Cabo Palos** son capitá D. Emeteri Gondra admetent càrrega y passatgers pera els citats ports.

Lo despatxa son consignatari D. Marian Peres.

Elixir á la Ingluvina

Es lo millor remey pera la prompte y segura curació de

VENTREI

per cròniques que sian, regularisant son funcionament y reforçant los debilitats.

De venta en totas las Farmacias y en casa son autor, **Passeig de Gracia, 4, Barcelona.**

G. SERRA Y TRILLA

METGE CIRURGIÀ

ex deixeble de l'èminent Dr. Azaña, en malalties de la pell; ex Metge alumne de l'Institut de Alfons XIII de Bacteriologia y Seroterapia

MALALTIES DE LA PELL Y MALALTIES CRÒNICAS

CONSULTA DE 11 A 1

TARRAGONA.—COMTE DE RIUS, 20, 2.º—TARRAGONA

BATXILLERAT

baix direcció del Professorat oficial á l'Institut

COMERS

IDIOMAS

Primer ensenyansa

PARVULS.—ELEMENTAL.—SUPERIOR

Tenedoria practica.—Calcul mercantil

Composició y istil.—Caligrafia

AGRIMENSURA

</

Xarop de hipofosfits CLIMENT

La llegítima marca "SALUD"

Srs. Climent y C.^a.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo Nen X. de tres anys, sofria desde més de un any de una escròfularcònia. Cansat d'usar sens cap resultat quantas Emulsions y reconstituyents se presenten.

Srs. Climent y C.^a.—Tortosa.—Molt senyors meus: Puch assegurarlos qu'en tots los cassos d'**Asthenia** presents a la meva clínica a causa d'afeccions genitales provenientes de la falta de fixesa de les viscetas abdominals (Enteròptosis) lo **Xarop Climent marca SALUD** m'ha donat inmillorables resultats.

Dr. Gibert, Especialista en parts y malalties de la dona.

Exigeixis lo llegítim **Xarop Climent SALUD**, únic aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'en expén altre del mateix nom.

Maquinaria agrícola, industrial y vinícola

Compleix assortit en ferreteria

Marceli Vicens

APODACA, 27, TARRAGONA
Unich representant en aquesta província de pimportant casa de Barcelona, Srs. Ignaci San-
l'ere y C.^a, constructors d'aràdas y bògits pera fonda llauradas y demés màquines agrícoles

LA JOYA DEL CENTRE

ESTABLIMENT DE BEGUDAS

JOSEPH RIOLA
22, RAMBLA DE SANT JOAN, 22
Se despatxan tota classe de vins y licores de les més acreditades marcas á preus molt econòmics.

Se serveix á domicili.

La confianza

SASTRERIA DE EMILI PUJOL
9, Unió, 9
TARRAGONA

RELOTGERIA
DE
F. RIGAU
Baixada de Misericòrdia, 14
TARRAGONA

Gran assortit de rellotges de totas classes y preus. Taller de compostures.

CERVERSERIA MODERNA
(A CA'L BOYRA)
DIPOSIT DE GEL

Vins de totas classes. Refrescos y licores. Serveix á domicili. Resspons tots los días á la de Fortuny.

preus molt acomodo.
Unich representant de la cervesa Moritz. Rambla de Sant Joan, 72, cantonada al carrer de Fortuny.

Gran fàbrica de braguers
24, Unió, 24

Hernández (TEENCATS)
Aquest establiment compta amb els avanços més moderns y pràctics que la ciència requereix per la construcció y aplicació de tota classe de braguers y d'apparells ortopèdics.

Especialitat en lo braguier Articular. Regulador Sistema Montserrat y ab lo tractament de les trencadures.

Grans existències en braguerets de goma per la curació radical de les trencadures congènites y adquirides de l'infància y tot lo concernent á Cirujia y á Ortopedia.

Casa recomenada per tots los senyors metges que dan tingut ocasió de conéixerla, tant per los gèneros de son catáleg com per los preus reduïts.

PERE MONTSERRAT. Unió, 34.—TARRAGONA

Sastrería, Camiseria y variis gèneros

DE
J. GUELL
39, Major, 39.—TARRAGONA

Pera senyors: Alpacas, estams, gergas, vi cunyas, llanillas, drils, camises blanques y de color.

Pera senyores: Alpacas, sedalinas, vichys, mussolinys y percales d'alta novetat. Ròba blanca, articles pera dols, llensols de fil y de cotó.

Mundos, paraygas y cotilles, tot á preus baratissims.

Gangas: Se liquidan á preus molt baratos, trossos ó escrupulons de panyos, armuts de seda, llana y estampats.

TRAJOS Á LA MIDA
39, Major, 39.—TARRAGONA

Única que conté un 80 per 100 d'oli pur de fetge de bacallà y glicerofosfats y hipofosfats de calç y de sosa. Aprobada y recomenada pel Colegi Medich oficial de Barcelona y analitzat per Dr. Bonet, catedràtic de Farmacia á l'Universitat de Madrid. Es aliment, lleminadura y medicament tònic y estimulant del desenrotill flisich; augmenta la secreció de la llit; ajuda la creixensa dels ossos y l'trençar las dens; d'efectes positius en las embraçades y en l'infància. Es crema clara, blanquísima y la mes agradable ('s conserva sempre).

Cura la tos, catarros, bronquitis, tisis, escrofulas, hifatisme, rauquisme, debilitat, poagre, reumatisme, diabetes etz., etz.

Rebutjar las similars y estrangeras, que no receptan. despatxans ni prenen los bons espanyols. De venda, en totas las farmaciacs.

Dipòsit: Dr. Andreu L. Gaya Barcelo-
na G. Garcia, Martín y C.^a, y Fernández, 4,
Madrid y en totas las capitals y poblacions
importants, M. Nadal, Tarragona.

Emulsió Nadal
ES LA MILLOR

fosfats de calç y de sosa. Aprobada y recomenada pel Colegi Medich oficial de Barcelona y analitzat per Dr. Bonet, catedràtic de Farmacia á l'Universitat de Madrid. Es aliment, lleminadura y medicament tònic y estimulant del desenrotill flisich; augmenta la secreció de la llit; ajuda la creixensa dels ossos y l'trençar las dens; d'efectes positius en las embraçades y en l'infància. Es crema clara, blanquísima y la mes agradable ('s conserva sempre).

Cura la tos, catarros, bronquitis, tisis, escrofulas, hifatisme, rauquisme, debilitat, poagre, reumatisme, diabetes etz., etz.

Rebutjar las similars y estrangeras, que no receptan. despatxans ni prenen los bons espanyols. De venda, en totas las farmaciacs.

Dipòsit: Dr. Andreu L. Gaya Barcelo-
na G. Garcia, Martín y C.^a, y Fernández, 4,
Madrid y en totas las capitals y poblacions
importants, M. Nadal, Tarragona.

BANYS MEDICINALS

AYGUAS DE MAR Y DOLSA

Pera les persones que sufreixen DOLOR REUMÀTIC O INFAMATORI, axils com herpetisme y empitjor de la vista, etc., banyos compostos, ESPECIALITAT DE LA CASA, que donan excelents resultats, conforme ho acreditan lo seu nombre de persones que tots los anys se curan.

Fa més de 50 anys que està obert l'establiment, baix la direcció sempre de sos mateixos amos y propietaris SENYORS SARDÀ, GERMANES, è indicats dits banyos compostos, per la majoria dels senyors metges d'aquesta capital y de fora, lo qual creiem es garantia suficient pera las personas que tingan á visitarlos, ab la seguritat que obtindran un prompte alivis en sus dolencias.

BANY DE RECREU EN BANYERAS PICAS DE MARBLE

CARRERS DE MAR, 30 y LLEO 48.—TARRAGONA

Calefacció per petroli
Economia Comoditat

BON CALOR SENS OLOR

Higiene ni perill

Calorifer DITMAR

PREU 15 PESETAS PER TOTA ESPANYA

MARIÁN CLANXET

Carrer de la Unió, 14, Tarragona

Especialitat en tota mena de treballis de luxe
Tarjes de totas classes
motiu

Estampa Sugrana

Ja Riquena
Comte de Rius, 9

Farmacia Plana

al costat de la antiga
CASA FIGUERAS
REAL, 6.—Tarragona

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen. Complert assortit de medicaments pera curas antisèpticas. Especialitats nacionals y extrangeras.

Aguas minero-medicinales
TARRAGONA

TOTHOM FOTÓGRAF

Á LA CASA DE DROGAS Y PRODUCTOS QUÍMICOS

DE
SEBASTIA CARDONA

Trobaran los aficionats á la fotografia un assortit complet de cambres, trespeus, cubetas, prempses escorredoras, dipòsits d'aigua, esfumadors, calibres, fanals de varias formes, cartolinas, paper citrat Lumière, paper bromurat, ilford, placas porcellanas, targetas postals sensibles, estereoscopos y vistas estereoscòpicas y bany viratge combinat.

Depositari del paper brillant Gelatina citrat de plata y albumina marca "Tambour".

Cambra instantànea, lamp express

Periscope-Delta diafragma iris

Express minimum 6 1/2 per 9 ab 6 "

de campanya instantànea Periscope-Delta (Stereoscópica)

Ench lo gust de participar ma nombrosa clientela, que le rebut las cambres Stereoscòpicas (Del-la-carte) ab propietat de poguer aplicar placas y pel·lícules. Premiada a l'exposició de París ab medalla d'or. Unica casa Espanyola que's troben en venda.

REVELADOR CARDONA

Unich en sa classe per ser lo més ràpit, no s'altera ni taca

PREUS SENS COMPETÈNCIA

SE DONAN INSTRUCCIONS.—LABORATORI À DISPOSICIÓ DELS CLIENTS

APODACA, 27, Y PLASSA D'OLÓZAGA, 9, TARRAGONA

EXCELCE

En Llanas ven uns paraigües de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantissim bo, que resiste tota proba al devall d'un canaló.

Ademés, també té uns vanos ab uns pintats tan rebòns, que ni Rafael ni Murillo los podrían fer millor, apropósito per regalos; causan gran admiració.

Trobaran també sombrilles y un gran assortit de bastòns, parassols de totas menes que son mol, barato y bons.

Millor dit: no ya cap casa en 'an bonas condicions.

26, COMTE DE RIUS, 26

GABINET Y CLÍNICA DENTAL

DE A. PONS ICART

SAN AGUSTI. NUM. 21, PIS SEGÓN, TARRAGONA

Tractament especial de las malalties de las dents y genives.

Extracció de dents, caxals y arrels sense dolor.

Especialitat en emplastes, emplomaduras y orificacions.

Perfeccionament en la construcció de pessas y dentaduras de totas classes.

Lo Dr. Jordán

CIRURGIA DENTISTA

Ex-alumne del Colegi Espanyol de Dentistas, Ex-operador de la casa del Dr. Treviño, Madrid, etc.

Participa á sos nombrosos clients y al públic en general, que relacionat ab las millors cases estrangeras, pot oferir dents artificials á preus molt ventajosos.

Pera las operacions odontològicas que diri senyor cràctica, compta ab tots los anestèsics fins al dia coneguts.

PLASSA DE PRIM 2, PRINCIPAL, REUS

Opera á Tarragona los dimarts de las 9 del matí á las 5 de la tarda y los divendres de 3 a 5 de la tarda

RAMBLA DE SANT JOAN 70, ENTRESOI

CONFITERIA

DE
CABRÉ GERMAN

34, Carrer Major, 34, Tarragona

En aquest establiment s'hi trovarà un gran assortit de galetes, vins y licores de totas classes, tant del país com del estranger á preus sumamente r. Juixes.

Especialitat en encàrrecs pera casaments y bateigs. Avisant ab anticipació s'elaboran los exquisits dolços inglesos BATS VICTORIAS y LOCH JANOHAS. Especialitat en el saborós pastel ESPOA-RÍS

Gran magatzem de calsat

LAS BALEARES

Rambla S. Joan, 50.—Tarragona

Fàbricas á Palma y Mahó.—Gèneros superiors y de durada.—Preu fixo.

La promptitud

Lo recader diari de Tarragona á Barcelona y vice-versa, Andreu Canyellas, ofereix sos serveys á preus mòdics, á totas las persones que's dignin honrarlo ab sa confiança.

Serveix tots los encàrrecs á domicili.

Punts ahont s'admeten: Tarragona, plassa de la Font, núm. 28, (barber) y carrer d'Apo-
daca núm. 1, tenda.—Barcelona, Hospital 2 y 4 y carrer Filatres núm. 5, devant la plassa del Angel.

Drogueria Plana

Antiga casa Figueras

Real 6, cantonada Rebolledo 20

En aquesta casa trobarà la industria, la agricultura y las arts, un complert surt de dòrgues, sulfat y primeras matèries pera abonsos ab riquesa garantida y de importació directa.

PREUS LIMITATS VERITAT

Sobre FLORESTILLA de la millor marca

TARRAGONA

TOTHOM FOTÓGRAF

Á LA CASA DE DROGAS Y PRODUCTOS QUÍMICOS

DE
SEBASTIA CARDONA